

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Global Goals gemeente

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Niet deel te nemen aan het programma Gemeenten4GlobalGoals van de VNG;
2. Motie 7 Global Goals gemeente hiermee als afgedaan te beschouwen.

Aanleiding

In 2015 heeft de Verenigde Naties de Sustainable Development Goals (SDGs) of de Global Goals gepresenteerd. Deze 17 doelen vormen de hoofdmoot van de agenda voor Duurzame ontwikkeling 2030. De thema's van de doelen zijn divers, van armoede tot onderwijs, waterkwaliteit en goede instituties.

Om de SDGs te laten landen bij gemeenten heeft de VNG de campagne *Gemeenten4GlobalGoals* ontwikkeld. De VNG nodigt alle Nederlandse gemeenten uit om zich te aan te melden voor dit programma.

Via verschillende wegen is er aandacht gevraagd voor de mogelijkheid om als gemeente aan te sluiten bij het programma van de VNG:

- Op 11 november 2021 is er een motie aangenomen die het college opriep om onderzoek te doen naar de mogelijkheid om Global Goals gemeente te worden
- In het coalitieakkoord staat: 'Wijchen is al een Fairtrade gemeente. We verkennen of we verdere stappen kunnen nemen om een Global Goals gemeente te worden.'
- In het Strategisch kompas is deze wens ook opgenomen, voornamelijk in het kader van bewustwording en gedragsverandering.

Naar aanleiding hiervan is er een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om aan te sluiten bij de VNG campagne.

Proces

In het kader van het onderzoek zijn er gesprekken gevoerd met verschillende externe en interne partners. Zo zijn er gesprekken gevoerd met de gemeente Oss. Deze gemeente is al langer met het onderwerp bezig en profileert zich al enkele jaren succesvol als Global Goals gemeente. Ook met de Werkgroep Fairtrade Gemeente Wijchen is gesproken omdat een aantal van de SDGs aansluiten bij de thema's waar zij mee bezig zijn. Zij stonden positief tegenover het idee om Global Goals gemeente te worden. Verder is er met de bibliotheek gesproken. Zij zijn al bezig met de SDGs. Elk jaar kiezen zij twee doelen uit en besteden daar extra aandacht aan, bijvoorbeeld door activiteiten rondom deze goals te organiseren. Zij stonden open voor samenwerking met de gemeente op dit vlak.

Naast deze gesprekken is er gekeken naar wat de voorwaarden zijn vanuit de VNG om Global Goals gemeente te worden, hieronder staan deze opgesomd.

De gemeente:

- Onderschrijft de visie '*De Global Goals zijn van, voor en door ons allemaal. Niemand mag achterblijven. Samen op weg naar een duurzame toekomst!*', en handelt daarnaar.
- Verankert de Global Goals binnen het beleid en de organisatie. Bijvoorbeeld door ze te vertalen in visiedocumenten, beleidsstukken, meerjarenplanningen en ze te borgen in de interne processen en bedrijfsvoering.
- Communiceert over onze inzet voor de Global Goals, bijvoorbeeld via het jaarverslag, op de gemeentelijke website, of door een bord aan toegangswegen.
- Geeft zo aanleiding voor inwoners, lokale onderwijsinstellingen, maatschappelijk middenveld en lokaal bedrijfsleven om de Global Goals agenda ook te omarmen, en open te staan voor samenwerking.
- Deelt met de *Gemeenten4GlobalGoals* campagne wat er gedaan wordt op gebied van de Global Goals, om elkaar te inspireren en verder op weg te helpen.
- Onderschrijft middels het bovenstaande eveneens het Charter van SDG Nederland, met wiens visie het bovenstaande overeenstemt. De VNG is medeondertekenaar van het SDG Charter namens de *Gemeenten4GlobalGoals*. Een Global Goals gemeente hoeft niet ook nog individueel het Charter te ondertekenen.

Analyse gemeentelijk beleid

Daarnaast is er een analyse gemaakt van de SDGs, waarbij gekeken is naar op welke manier de verschillende goals van toepassing zijn op het beleid van de gemeente en welke gemeentelijke activiteiten bijdragen aan het behalen van de doelen. Op deze manier wilden we inzicht krijgen in aan welke doelen de gemeente al bijdraagt en op welke doelen de gemeente mogelijk nog een stapje extra kan zetten. Bij de analyse is er gekeken naar de indicatoren van elk doel. Elk doel heeft een of meerdere indicatoren die de doelen concreter maken en bedoeld zijn om de voortgang te meten. Die indicatoren zijn naast het gemeentelijke beleid gelegd. Deze analyse is te vinden in bijlage 1.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
11-11-2021	Motie 7: Global Goals gemeente

Gewenst resultaat

Wijchen niet aan te melden als Global Goals gemeente. Daarnaast wordt met dit besluit wordt de motie van de raad van november 2021 afgehandeld en invulling gegeven aan de wens uit het coalitieakkoord om te verkennen welke verdere stappen genomen kunnen worden om Global Goals gemeente te worden.

Argumenten

1.1 *De gemeente draagt al bij aan bijna alle doelen*

Uit de analyse van het gemeentelijk bleek dat een aantal doelen wat minder van toepassing is op een gemeentelijke organisatie in Nederland, zoals doel 4 (kwaliteitsonderwijs) en 6 (schoon water en sanitair). Daarnaast zijn er doelen die al behoren tot de kerntaken van de gemeente, zoals doel 1 (geen armoede) en 7 (betaalbare en duurzame energie), en kunnen daarom weinig toevoegen aan het bestaande beleid. Daarnaast waren er een tweetal doelen (doel 10 ongelijkheid verminderen en doel 16 vrede, justitie en sterke publieke diensten) waar nader onderzoek naar gedaan moest worden. Dit is gedaan door middel van gesprekken met de betreffende teams. Uit deze gesprekken bleek dat er ook op het vlak van doelen 10 en 16 voldoende loopt. De analyse laat dus zien dat we als gemeente al indirect bijdragen aan het behalen veel global goals zonder deze expliciet als leidraad te benoemen.

1.2 *Met het Strategisch Kompas hebben we al een overkoepelende paraplu voor ons beleid*

Zowel het Strategisch Kompas als de SDGs vormen een soort overkoepelde kapstok waarin doelstellingen voor de toekomst samengebracht worden in combinatie met een monitoringssysteem. Beiden beslaan zo ongeveer alle gemeentelijke beleidsterreinen. Gezien de recente introductie van het Strategisch kompas lijkt het geen logische stap om met de SDGs een nieuwe overkoepelende visie in te voeren. Deels overlappen de doelen en de thema's van Strategisch kompas en de SDGs, maar deels ook niet. Dit zou ook dilemma's kunnen opleveren over waar we de beperkte capaciteit en middelen op gaan inzetten.

1.3 *Meedoen met het VNG programma Gemeenten4GlobalGoals heeft weinig meerwaarde zonder extra inzet*

De voorwaarden die uit het nationale programma van de VNG Gemeenten4globalgoals gesteld worden zijn voornamelijk administratief en communicatief van aard. Uit de voorbeelden elders in het land en de gesprekken met de gemeente Oss blijkt dat verdere inzet nodig is om je echt succesvol als Global Goals gemeente te profileren. Pas dan heeft de titel Global Goals gemeente werkelijk meerwaarde. Gezien de eisen vanuit het VNG programma is ook gekeken naar de mogelijkheid om de SDGs vooral communicatief in te zetten. Vanuit de afdeling communicatie is hier een negatief advies over gegeven. Dit sluit namelijk niet aan bij de communicatie campagnes die er nu vanuit verschillende afdeling lopen. Het zou mogelijk zijn om overal het label Global Goals op te plakken, maar dit draagt waarschijnlijk niet bij aan de duidelijkheid voor de inwoner.

Tegenargumenten en risico's

1.1 *Doel 12 (verantwoorde productie en consumptie) is onvoldoende geborgd in het bestaande beleid*

Uit de uitgevoerde analyse blijkt ook dat doel 12 (verantwoorde productie en consumptie) momenteel onvoldoende geborgd is in het bestaande beleid. Vooral op het gebied van verantwoorde consumptie kan de gemeente een bijdrage leveren, waaronder binnen de eigen organisatie. Dit thema kan echter ook op andere manieren geborgd worden dan via de SDGs. De CO₂ prestatieladder zou bijvoorbeeld hier in de toekomst een rol in kunnen spelen. Ook meer aandacht voor circulariteit kan bijdragen aan het behalen van dit doel. Eerder zijn er kleine projecten geweest gerelateerd aan dit doel, zoals het tegengaan van voedselverspilling bij horeca ondernemers.

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiële gevolgen.

Gevolgen

Geen.

Communicatie

Het besluit zal gecommuniceerd worden naar de Werkgroep Fairtrade Wijchen omdat zij meermaals hebben aangegeven zich actief te willen inzetten voor dit onderwerp. Verder zal er niet actief over het besluit gecommuniceerd worden.

Uitvoering of Vervolgstappen

Niet van toepassing.

Geheimhouding:

Niet van toepassing.

Bijlagen:

- Bijlage 1: Analyse van gemeentelijk beleid ten opzichte van de sustainable development goals
- Bijlage 2: Motie 7 Global Goals gemeente